

CORT VERHAEL,

Vande ordre die sijne Con-
nincklicke Majesteit van Spa-
gnien aen sijn Generalissimo den Graef de la Torre
inde Bay de todos los Sanctos gegeven heeft, om int
werck te stellen al't ghene hy tot recuperatie van
Brafil noodigh achten soude. -

Mitsgaders 't remarcabelste dat op de Custe van
deselve Capitania, soo int ghevecht vande Spaensche Vloete
sterck 87 zeplen/ ende 41 Hollandische Schepen/ als mede
by de gene die hy te Lande vande Bahia dooz de Vos-
schen in't Lant gebzacht hadde/voorgevallen is/van
Den 19 November tot den 28 february 1640. toe.
Beschreven dooz den Gertw. N. N.

Tot Amsterdam by Ian van Hilten,

Translaet uyt den Portugeeschen.

On Fernando Mascarenhas Graeff de la Torre, Raet van Staten van sijne Majestept/ Commandeur der Steden van Rosmaningal cũ Santiago van Fonte Arcada, Capitaen Generael ter Zee ende te Lande vanden Staet van Bessilien: mitsgaders vande Zee Armaden die haer aldaer zijn bevindende.

Om den dienst van sijne Majestept inde Capitanie van Sirixipe waer te nemen/sal daer toe over de Infanterie gebuyckte worden eenen kloeckmoedigen/ erbarenen ende sozgbuldigen persoon: om alsoo de in oft aenbalingen die de Hollanders in die Quartieren doen te stutten ende heletten/ rovende ende plonderende d'Inwoonderen/ ende wegh-voerende 't Dee dat ons noodigh mach wesen. Ick ordinere aenden Capitaen van d'Arquebusiers Ioan Lopes Barballo, dat hy met een hondert voetknechten hem sal gaen verboegen met de Capitaen Ioan de Magalhins, op dat hy alsoo met sijne Infanterie/ mitsgaders de Soldaten vanden Opper Capitaen Don Antonio Philippe Camarao, mitsgaeters die vanden Gouverneur Henriquedias, alle dewelcke sullen staen tot ordze vande boorzsz. Capitaen Iohan Lopes Barballo, bequame wel gelegene plaetse oft quartier sullen nemen om hun te connen conserveren oft bewaeren / sonder van de Hollanders afghesueden te werden / ende boorznamelijck om de uytballen die splieden inde quartieren vande Rio de S. Francisco sullen doen te connen wederstaen/ houdende daer toe troupen inde noodighe plaetsen / op dat ick bytijts werde geadviseert vande macht der Hollanders / ende den wegh die splieden sullen houden/dewelcke hy te gemoet sal gaen/ende bzeken/ gebuyckende alle noodige stratagemen oft oozloghsche treecken ende listigheden/om 't selve alsoo met boorzdeel te doen. Ende hy aldien de macht soo groot was dat hy volcomelick soude verstaen het gewelt soo groot te wesen dat hy met reputatie ende conservatie vande soldaten geen goede uytkomst en sagh/sal hy naerlaten hem tegens te gaen ende wachtē datse hun verdcelen om de boorzsz. inballinns te doen/op dat splieden alsoo gebiverteert of geschepd wt. gade/ hy deselve conne bzeken ende verstaen.

Ende oft gebeurde dat de **Hollander** hun met alle macht qua-
ren bescecken / ende hy soude verstaen dat hy hen niet en soude
connen resisteren / sal hy hem ten besten wille achterwaerts reite-
len / ende eeniger enger passagie ofte rebiere nemen / alwaer hy
hem met meerder gelegentheyt moge weder staen / hem altydt in 't
gesicht houdende / staende die gene die hun debanderen / ofre bande
grootste macht schepden sullen / sonder yemant quartier te geven.
Ende tot meerder verskerkinghe / oock dat hy punctuelijken van
alles conne adviseren / sal hy op d'ander zijde bande rebiere van
S. Francisco setten thien mannen / soo witte als zwarten / hun be-
lastende bande inwoonderen te vernemen / alles watter nieuws we-
sen sal. Ende soo ten effecte van dien noodigh was eenen **Peer-**
lander te nemen / sal hy 't doen / ende my den selven tofenden / oock
alle vijftien dagen dooz andere doen relateren 't gene aldaer pas-
seren sal / den boozsz. **Capitain** sal de Inwoonderen die hy inde
boozsz. **Compagnie** / alsmede die onder hem sullen wesen couferbe-
ren / ende niet toestaen dat de **Indiaensche** ende **zwarte** soldaten
hun eenigh ongelijck sullen aendoen / ende die 't doen sullen / sal hy
straffen / gelijck hem goetduncken sal / alsoo 't booz sijne rekeninge
gaet / 't gene qualick gedaen sal worden / ende hy consenteren sal te
geschieden.

Hy en sal oock niet confenteeren dat eenige **Troup** uyt het velt
sal gaen als alleen die gene die hem myn order schriftelijck sullen
toonen. Sullende mede sozghen d'zaghen te vernemen 'tcompozte-
ment bande **Indianen** die onder 'tbelept gaen van **Antonio Rodri-**
gues ende **Ioan Rodrigues**, ende soo sp-lieden niet wel en doen sal hy
neffens hen-lieden alsulcken persoon stellen als hem goet duncken
sal / hem dien aengaende / mitsgaders in alle andere saecken den
dienst van sijne **Majest.** betreffende / gupt ende met alsulcke sozch-
buldicheyt ende getrouwicheyt als ick van hem ben verhoopende.
Gedaen inde **Bahia** onder mijne **Signature** alleenlijcken / op den
een en dertichten **Julij** seftien-hondert negen-en-dertich. Bela-
stende met meerder sozghen aenden **Capiteyn** het goet tractement
bande **Inwoonderen** / ende onderwegen niet toe laten dat hun ee-
nige vexatie aenghedaen werde.

Don Fernando Mascarenhas.

Al soo de succossen des Oorlogs ende Accidenten die den tijdt mede hzenght niet in 't geheel en connen werden vooz ghecomen 't gene hy dese ordze niet en sal w:se gepzebenieert/sal hy sich reguleren naer sijn goetduncken / vertrouwende van sijne vooz sichtigheyt ende vber alle alsulcke goede effecten als te verkrigē zyn ten dienste van sijne Majestejt, oock gerustigheyt ende sekerheyt der Inwoonderen van 't gebiet aldaer. Gedacn inde Wapen dage voozsz.

Don Fernando Mascarenhas, Graeff de la Torre.

Door bevel van sijne Excell: Ioan de Silva.

Ordre hoe dat den Capitain Joan Lopes Barballo, die tegenwoordigh int veldt nae Fernamboucq gaet, hem sal reguleren.

Don Fernando Mascarenhas Graeff de la Torre, Raedt van Staaten van sijne Majestejt/Commandeur over d' Eylanden van Hofmanihal/Santiago / van Fonte Arcada, Capiteyn Generael ter zee ende te lande vanden Staet van Bresillien : mitsgaeders vande Zee-Armaden die hun aldaer zyn bebindende.

Alfoo ick ghescheept ben om quartier te nemen in 't landt van Fernamboucq/ende van noden is den Opper-Capiteyn Don Antonio Filippo Camarao, die vooz upt over landt tot de Rio de S. Francisco toegegaen is t' ordinerē wat repse hy te volgen en functien oft dadē hy t' interen heeft/ sal hy in alles volgen d' instructie ende ordze na beschzeven/ ten ontfangh deses sal hy datelijck hem begheven nae de Riviere van S. Francisco, ende verboeght zijnde met den Capiteyn Ioan Lopes Barballo alleen met Crighs-volck/ soo vande witte als vande Indianen/ latende de Wzoutwen/ ouden ende krankken tot Serixipe/sullen te gelijck marcheren na alsulcken Oorpe als den voozschzeven Don Antonio Philippe Camarao kennelijc is/ synde seben mylen verre van Penedo, alwaer hy hem van virtualien sal voozsien trachtende hem met Rodela te verboegen/ om hem te vergeselschappen/ moeyte doende om alsoo alle de p:ncipalen te vercriggen: hen versekerende dat syne Majestejt deselve sal gratifiseren ...de gunstich zyn/ als goede ondersaten / ende also sullen sy

e d' chelick naer hun best geballe n naer de abbijfen die sp van den
 gaud. sullen hebben/ marcheren nae de Quartieren van Serinha-
 hen ende p'fesseren vooz by Lagoas haben van Calvo om kennisse te
 nemen wat Dictuallien/ ende vooz raedt der selver daer in elcke
 plaetse souden moghen wesen/ so van Meel / Vlesch legume als
 Viscij ende andere Divzes/ende comende tot Serinhahen sonder hun
 te veel t'engageren ofte te verre te begeben/ sullen sp lieden hande-
 len om de Vpanden sulcks te fexeren / dat sp ghenoot saecht wer-
 den uyt te comen ende hun te versoeken / ende soo zp lieden met
 macht uptcomen/ sullen hun retireren nae Pojuca ende van daer na
 de Povoalao van St: Antonio do Cabo achterlatende Sartao, ende al-
 tijt trachten goede ende getrouwe spioenen / om van den Vpandt
 niet afgesneden te werden/ ende om advys te hebben van't arrive-
 ment van onse Armade daer die aencomen sal / om sich datelijck
 naer den Zee kant te begeben / ten eynde sooder eenige Vpanden
 waeren om het landen te beletten / hun van achter te slaen ende
 met hen lieden te vechten om het landen vyz te blyven. Ende sul-
 len veel Arbeyden om den Capitayn Andre Vidalo t'adviseren/ten
 eynde sp lieden hun ghesamentlijcken ende eendzachtelijcken nae
 den Zee kant begheben / ende d' Armade siende/ sullen dooz alle
 middelen mogelijck zijnde Arbeyden/ hem datelijck alle advysen
 te geven van des vpyants aenflaghen/ ende den staet waerinne sijn
 saecken midtsgaders de pzeventie by hen gedaen / om ons t'lan-
 den te beletten/ende in wat plaetsen.

Te letten dat tot St: Antonio Caep / van St: Augustijn arri-
 berende sp lieden met de grootste destructie mogelijck sijnde/sullen
 verbzanden ende tot inden grond raseren / alle d'ingenien van Sa-
 read in Gorojau sonder steen op steen te laeten / mitsgaders alle de
 riet veloen van't selve gebiet/ in voegen datter vijf of ses ingeni-
 en comen te bzanden.

De Neerlanders die hun te gemoet comen/ midtsgaders die ge-
 ne die hun retireren sullen/ooch de gene die inde Hupsen gebonden
 werden onsterck te syn/ sullen sp lieden aenbullen/lagen legghen
 ende hun geen quartier geven / sonder eenighe occasie te verliefen
 hier wyders lettende.

Dat dese Oozlogh diemen tegens hen voeren sal/moet geschie-
 den by aenbellingen sonder dat den vpyandt weten mach de seer-
 re plaetse waerse van daen comen/noch ooch menichte de
 dat daer by is.

Hopende d' Inwoonderen / recommandere ende bebele ick hun
 gantsch geen ongelijc/ molestatie/nochte veratie aen te doen:maer
 eerder hun by te staen ende defenderen by alsulcke beste middelen
 als sy sullen connen/ van wat macht/ qualiteyt oft conditie dat sy
 sullen zijn/als oock tegens d'Indianen die hun eenighe molestie/
 ongelijck oft veratie sullen aendoen/ende de victualien die sy.no-
 dich sullen hebben hun deselve in aller maticheyt verzocht wordē
 sonder haer lieden/ Meel/ Wortelen/noch bestialen te beschadigē/
 hun vertrouwende dat sy-lieden die seer geerne ende vrywilligh
 geven sullen/ gelijc upt haer-lieder getrouwicheyt verhoopt wort/
 ende alrede beproeft is/waerschouwē wijders de voozsz. Inwoon-
 deren hun vreedsaem ende gerust te houden vooz soo veel onse Ar-
 mee geen volck aen 't landt geset en sal hebben / want alsoo sullen
 sy occasie hebben 't selve te connen doen haer lieder ghetrouwig-
 heyt te bewijsen/ende het Leger t'assisteren met alle macht / ende
 't gene 't selve van nooden mochte wesen.

Moet wijders gelet worden soo den byant hun met macht ende
 Leggher niet by een en comt/ datmen by occasie der tijden het velt
 sal loopen tot op de hooghte van S.Laurenco, In 't quartier van Ba-
 reja, ende 't gebiet van dien / sy sullen oock verbranden alle alsul-
 ke Ingentien als sy-lieden sullen connen/ ende de ghene die by de
 Neerlanders gebzupcht worden / mitsgaders alle de Niet-velden
 sullen sy-lieden mede in brandt steken sonder pemant te vergeven.
 Soo lange d'Armee niet en arriveert salmen de Sartao altijd inde
 rugh houden/ op dat den byandt deselve niet en sal afsnijden/ ghe-
 lijck alrede verhaelt is. Ende en sullen dat selvige quartier niet
 vooz by gaen.

Alle diligentie ende sozge aen te wenden om so de Soldaten die
 aldaer verstroyt/ ende die gene die de Inwoonderen zijn molestē-
 rende by een te vergaderen/den gantschen In-hout bande omme-
 staēde Instructie sal den Opper-Capiteyn Don Antonio, Philip-
 po Camarao in 't werck stellen/met alsulcken raet ende sozge als by
 gewoon is te doen ten dienste van sijne Majestept. Sedaen inde
 Bahia op den negentienden November 1640.

Don Fernando Mascarenhas.

Een ander.

Hier mede gaet d' order die U E. te volgen hebt, ende een
ander aenden Opper Capitain Antonio Felipe Camarao.
Geschreven aen Iuan Lopes Barbalho.

Hiermede gaet de order die D: E: te volgen hebt ende een an-
der aenden opper Capitain Antonio Felipe Camarao, Ick vertrou-
we seer dat D: E: in alles sult doen soo't behoort met diligentie
ende sozchbuldicheydt sal de clepne macht waermede D: E: gaet
berwinnen/voortz en resteert my niet anders om D: E: te waer-
schouwen dan dat D: E: sich selfs niet en vertrouwe/zynde dit een
vande grootste saecken/ die tot nu toe inde Oozloghe gepractiseert
is / ende die verheffen sal alle 'tghene D: E: ten dienste van syne
Majestejt sout mogen gewerckt hebben. Alles wat D: E: on-
derwegen doen cont/ doet het/ midts nochtans dat D: E: het al-
tijt met seckerhepdt kont doen / ende en geeft der Indiaenen ofte
Neerlanders gheen quartier/ maer levertse aende Tapujas (dit sijn
Wilden die de Menschen Eten) u daer van onschuldbighende
maect u profijt daer van/ alsoo 't tijdt is/ ick en begeere geen do-
bloenen noch goedt/ wel swarten ende noch swarten/ alles in my-
nen Name/ende ick sal met de Soldaten composeren / kiest uwer
E. den tijdt van 't marcheren/ dewijle onse Armaede op Vonder-
dach / wesende den 17 dagh deser maent van hier sal vertrecken/
d' Ingenie oft Snyckerhuys van Gaspar de Merida sal bevrijt bly-
ben/als oock die van Antonio de Bulhoins, oft van synen Soon Za-
charias/dese en sal D: E: niet beschadigen nochte consenteren te
geschieden/alleenlijcken bebele ick D: E: seer den Vreendzich ter
Zee. Godt wil ons helpen/ende D: E: verleenen alsulcken voort-
gangh als ick vooz my selven wensche / inde Bahie den 16. No-
vembrij/ 1639.

V: L: Oom

J: Luys: B3

Notitie vande Macht der Hollandfche Vloote, foo die d' Portugeeſche Armade gereſcontreert heeft.

Schepen van de Compagnie.

	Stucken geſchuts,	Soldat.	Bootsgefell.	Dood.
't Schip de Faem Admirael	41	95	113	7
De vergulden Son Vice Admirael	26	47	55	
De witte Swaen/	22	37	72	
De geele Son/	28	30	80	
Den witten Leeuw/	28	47	60	
Haerlem/	24	59	86	
Alckmaer/	32	47	65	
Campen/	26	45	61	2
De Swart/	16	34	30	1
Groot Hoozn/	32	76	94	9
Middelburgh/	30	45	78	
Certolen/	28	52	62	
De Haes/	16	34	33	
Sout-berch/	20	20	45	
Matances/	16	24	36	
Enckhuyſer Maeght/	18	21	46	
Den Reghenboogh/	20	29	50	2

Patachen ende Barckquen.

	Stucken geſchuts,	Soldat.	Bootsgefellen,
Den Barckquen/	6	13	24
Een ditto/	6	11	30
Een ditto/	6	10	16
Een ditto/	6	10	18
Een ditto/	4	---	18
Een ditto/	6	10	22
Een ditto/	8	10	22

Particuliere bevrachte Schepen.

Stucken geschuts, Soldat. Bootsgesellen.

Den Zager/	8	-	27	-	15
Den Grooten Christoffel/	26	-	44	-	50
Den Stockvisch/	14	-	39	-	18
Jupiter/	16	-	40	-	31
De Sael/	22	-	39	-	53
De Hoop/	11	-	30	-	19
d' Eendracht/	14	-	23	-	29
d' Oude Kerck/	14	-	30	-	21
De Liefde/	12	-	32	-	25
Den Prins/	17	-	28	-	27
Prins Hendrick/	12	-	25	-	16
Graef Henghst/	16	-	31	-	24
Sampson/	18	-	33	-	30
't Fregat Sampson/	4	-	30	-	11
Een Barque.	---	-	---	-	---

Zijnde als blijkt in alles 41 Sepren/ voerende 2796. zielen.
't Schip de Geele Don is vergaen/ ende zijn daer van verdron-
ken 47 personen.
't Schip de Witte Swaen is tot Pariba ghestrant / ende alle
't volck/ ende toe behoorten van dien gheberght.

Een ander.

Min Heer ende goede Vriend / dewijle de Schepen noch tarderen/ ende ick tijd hebbe om te schryven / soo kan ick niet nae laten D. E. oock het sijne te communiceren / dat post datum/ met een van onse Jachten van Rio Grande genomen is: te weten / dat de Spaensche Vloot tot Vafchu beneden de Waschjens vyftien mijlen van Rio Grande Ancker uptgheworpen heeft / maer God sonde harden wind dat den Admirael die Anckers/ ende meer andere Schepen desgelijcx in d' eerste nacht hebben verlozen/ met veel Boots/ die uptghesonden waeren om water te soecken/ daerom sy de selve plaetse moesten verlaten/ ende wech gaen/ sonder Boots ende water/ daer begonde confusie t' ontstaen ende de Schepen separeerden haer van malcanderen/ der Generalissimo ginck met eenen grooten Don, ende zijn familie in een Jacht van 8. a 10. Stucken/ onder pretext dat hy de verstroyde Schepen wederom wilde by malcanderen brengen/ maer hy ginck deur nae de Linie toe / om soo wederom nae de Bahia te komen/ Conte Bajola is mede in een Warck gegaen/ niet wetende waer hy ghebleven is / wanneer de Schepen slaegs waren/ so gingh hy in een Warck achter sijn groot Gallioen liggen/ tot dat den avond quam / sulcke Soldaten dienen ons hier wel. Een groot Lubeksch Schip met Supckeren is onder de Waschjens sitten gebleven/ de andere bevrachte Schepen/ na diense wat water gekregen/ hebben onder het Commando van Loys de Barbalien op sijn versoek ende consent van Conte de Banjola met ontrent 2000. Soldaten aen Land gheset / om de selve wederom door de Woschen nae de Bahia te brengen / (een reyse ontrent van 150. mijlen te voet) ende sy zijn nae Portugael toeghegaen / andere Schepen booz- by de Salines zeplende nae Siara toe / sonden een Jacht upt/ om water booz- de Vloot te soecken/maer de selve sonder water wederom gekomen zijnde/ bonden de Schepen gantsch verstroyt/ een partije groote Schepen waren na Marranjan, andere sochten eenen anderen weg/ende eenighe waren op de selve Eusten / noch besich om water te vinden. Dit Jacht moeste noch eyndelijck selfs stranden. Den Capiteyn vandt selve met eenighe Soldaten ende matroosen (die alle dingen so aen zijn Ex. gerapporteert hebben/ ende oock waer bebonden zijn) zijn negen dagen lanck tot de Salines, ende van daer noch 22. te voet langs de strand gemarcheert tot Rio Grande toe / van waer sy met een Jacht hier gebracht zijn.

Dat is noch dat alder-grootste van alle de wonder-werke
Gods/ die ick in mijn voorgaende verhaelt hebbe/ want hy dese
marctige Vloot noch eyndelyck t eenemaal verstront ende te niet-
te ghemaect/ by nae ghelyck in 't Jaer 88. De Almachtyghe zy
danck inder eeuwigheyt daer voor.

Des Wyands cleyn Vaer-tuygh soeckt wederom binnen door
voor by de Waschjens langs dese Custen/ ende soo nae de Bahia te
komen / ende het zyn alreets twee Caravellen van een van onse
Cruysers gesien/ maer hy konde de selve niet bezeelen.

De gevangen die bywillig aen onse zyn ober gekomen/ seggen/
dat den Admirael 80. schooten door syn Schip gekregen heeft/ en-
de dat so groot gebrec van water in de Spaensche Vloot is/ dat
se in eenige Schepen/ als noch op dese Cust zynde/ met Zee-wa-
ter hebben moeten koocken/ ende dat inden Admirael by zyn ver-
treck niet meer dan ses Duten vol zyn gevonden geworden/ door
dien de Gallions aen de Coop-vaerders ende kleyn Scheepens
op de repse nootsakelyck hebben moeten mede-deelen/ dat het niet
breemt was / wanneer nieuwe siekten onder het volck quamen/
ende noch veel van honger/ ende dorst/ ende andere ellendigheden
quamen/ te sterben.

De voozsz. gevangen rapporteren/ dat de Spaensche Vloot so
in Schepen als volck grooten schade hadde gheleden/ maer datse
noch niet hadden kunnen vernemen/ hoe veel Schepen ghestrant
ende gesoncken zyn/ noch dock hoe veel menschen doot ghebleven
zyn/ende welke.

Den Obersten Loys de Barbakin heeft so veel Dibzes ende Am-
municie upre Schepen mede genomen als de Negros en een partij
Soldaten hebben draghen kunnen; inde Capitania, heeft hy een
partij Karren ende Ossen by malkanderen gebracht/ende so veel
Paerden dat het voor een Compaignie verstrecken mach/ ende so
quam hy regel recht na Parijba toe marcheren/maer also sy vernam-
men dat Tournal Capiteyn van de Garde met omtrent 16. Com-
paignien hem niet verre van Parijba op den dienst pasten/ende den
Colonel Doncker met zyn Brasilianen niet verre daer van was/
heeft hy eenen anderen wech door de wildernisse ghenomen / nae
Terra Nova,maer Tournal is hem na/ende syn Exc.hoopt door den
Colonel Hoin ende de Brasilianen hem den wech af te
Den Obersten Cameron houdt hem noch mede op ind.
verbozgener wyse; Dese troupes doen extraordinaire,

De Besten/maer wonder is/waer sy noch sijnen kominen
geng/ ten sy datse van ons volck geattrappeert werden ende door
raecken/so sal de helft niet na de Bahia kominen. Wy hebben dat
bast vertrouwen/dat het met den Wyant te Lande door Gods ge-
naden gaen sal/gelyck het te water gegaen is.

Onse schepen hebben dit jaer niet weynich rescontre gehad/maer
God lof alrij victorie bevochten; Door de Bahia quanten over ee-
nige Maenden 6. groote Schepen uyt/ tegen 4. van d' on-
se/maer moesten met verlies retireren. In Angola is het Moz-
gentjen uyt Zeelandt slaegs geweest tegens vier wel gemonteerde
Schepen/daer van een inden gront gheschoten is/ende weder aen
gekomen zijnde heeft hy een Wijn prys mede gebracht. Den sout-
kaffe van Groeningen kominde uyt het Vaderlant ontrent d' ey-
landen/heeft moeten slaen tegens drie Turcken/die alle drie beter
gemonteert sijn geweest als hy/ maer op den tweeden dach heb-
ben zekem moeten verlaten/ God geve dat wy haest mede uyt het
Vaderlands pets goets mogen hoozen.

Cap. Graef Hans Ernst van Nassou/op de hoogte vande Bahia,
franc geworden zijnde/heeft noch de Spaensche Vloot gesien/en-
de gesept/wanneer ick ghesont was/ofte noch werden mochte/soo
soude ic mijn best tegen de selve helpen doen/maer eenige daghen
daer na is hy overleden/ende hier solemnelijcken begraven: ghe-
lijck oock eenige weecten daer nae den Admirael Willem Corne-
lisz. met veel Ceremonien/ etc.

*Actum den 28. Februarij 1640 .op ho Re-
cif tot Fernanbuco in Brasillien.*

Een ander.

M V N H E E R E, &c.

De gewichticheyt van sake doet my oock den derden Brief
aen D. E. schryven: want also niet over 10. a 12. Sche-
pen haer de voir nae behooren tegen de Spaensche Vloot
gedaen hebben/ by t' vechten/ niet teghenstaende het den
staet deser Landen raecte/die in groot perijckel geset was: Soo
is goet ghevonden by sijn Excell. ende de Hooge secreete Raeden/
Rechters te stellen/ by de welke de sake soude mogen ge-exami-
neert/ende tenmael een exempel gestatueert werden.

De Rechters sijn gheweest twee Politijcque Raden / de Heer

Van de Voornden, ende de Lingen. Drie Majors : te weten Beyer
Kray, tuita le Grande.

Drie Schippers / naementlick Hiesigen/ Equipagiemeester/
Jacob Hungensz. Admirael van de Vloot / ende Jacob Allertsz.
Schout by Nacht.

Van dit Collegium is sijn Excell. President ghetweest.

De voorsz. Rechters 14. dagen lanck besich geweest zijnde/ met
dese saectie/ ende alles scherpelyck ge-examineert hebbende/ is eyn-
delijck dese Sententie gegaen :

Dat drie Schippers sullen sterben/naer dien hen den Dagh
door den Scherp-rechter op het Schabot vooz d'ooghen sal gh-
broken zyn : Als namentlijck :

Johannes Coopman Rijck/ Schipper op het Schip Matantess
Pieter Jacobsz. Schipper van de Maecht van Enchuyfen : ende
Cornelis Jansz. op Campen, (de welcke op het Schabot komende
gepardonneert is) Pieter Dircksz. Schipper op den Sour Berch,
is gecondemneert/ dat mede sijn Degen op het Schabot sal ghe-
broken/het Sweert over sijn hooft getrocken werden/ende wyt de-
se Landen vooz thien jaren ghebannen zyn.

Cornelis Hendrick Jansz. Lucifer / Schipper op Ter Tolen is
ghecasseert ende inhabil verkliaert eenige diensten hier te Lande
langer te bedienen.

Dirck Jansz. Eger / Schipper op Haerlem : ende Jacob Cla-
ver/ Schipper op den Haas van Hoorn, sitten noch in arrest :
d' Executie van dese Sententie is op gisteren gheschiet/ alhier
op't Reciff op den Merckt.

Meest alle de Coopbaerdij-schepen/die haer niet wel gequeten/
gelijckse beloost hadden/zijn op gelt straffen geset: Van dese heb-
ben haer drie wel gequeten/insonderheydt den Grooten Christoffel,
ende den Prins te Paerde.

Op morgen (soo't God beliest) sullen neghen goede Schepen
met twee Jachten naer de Bahia gaen om te cruyssen : de Vlach-
voert Dirck Ebertsz. Schipper van den Witten Leeuw, &c.

*Actum op 't Reciff tot Fernanbuco in
Brasillien den 28. Feb. 1640.*